

VYHLÁŠKA Č. 176/1964 Sb.

ministra zahraničních věcí ze dne 3. srpna 1964 o Evropské úmluvě o obchodní arbitráži

EVROPSKÁ ÚMLUVA O ARBITRÁŽI

Dne 21. dubna 1961 byla v Ženevě jménem Československé socialistické republiky podepsána s výhradou ratifikace Evropská úmluva o mezinárodní obchodní arbitráži.

Dne 21. září 1963 byla uvedená Úmluva ratifikována prezidentem republiky. Československá ratifikační listina k Evropské úmluvě o mezinárodní obchodní arbitráži byla uložena dne 13. října 1963 u generálního tajemníka Organizace spojených národů v New Yorku. K plnění funkcí uvedených v článku IV Úmluvy byla určena Československá obchodní komora, resp. její předseda.

Podle svého článku X odstavec 8 vstoupila Úmluva pro Československou socialistickou republiku v platnost dne 11. února 1964.

Český překlad Úmluvy se vyhlašuje současně.

David v.r.

Evropská Úmluva o mezinárodní obchodní arbitráži níže podepsaní, náležitě zmocnění, kteří se shromáždili pod záštitou Hospodářské komise Organizace spojených národů pro Evropu, a vzali na vědomí, že 10. června 1958 byla na konferenci Organizace spojených národů o mezinárodní obchodní arbitráži v New Yorku podepsána Úmluva o uznání a výkonu cizích rozhodčích nálezů, ve snaze podporovat rozvoj evropského obchodu pokud možno odstraňováním některých těžkostí, které by mohly bránit organizaci a působení mezinárodní obchodní arbitráže ve vztahu mezi fyzickými nebo právníckými osobami různých evropských zemí, dohodli se na následujících ustanoveních:

Č.I

Rozsah Úmluvy

1. Tato Úmluva se vztahuje :
 1. na rozhodčí (arbitrážní) smlouvy uzavřené za účelem urovnání sporů, které vzešly nebo vzejdou z provádění mezinárodního obchodu mezi fyzickými nebo právníckými osobami, které při uzavírání smlouvy měly svůj obvyklý pobyt nebo své sídlo v různých smluvních státech;
 2. na rozhodčí řízení a nálezy vydané na základě smluv uvedených v odstavci 1, a) tohoto článku.
2. K účelům této Úmluvy
 1. označení "rozhodčí (arbitrážní) smlouva" znamená buď rozhodčí doložku obsaženou ve smlouvě nebo smlouvu o rozhodci, přičemž smlouva nebo smlouva o rozhodci jsou podepsány stranami nebo obsaženy ve výměně dopisů, telegramů nebo dálnopisných sdělení, a ve vztazích mezi státy, jejichž zákony nevyžadují, aby rozhodčí smlouva byla učiněna písemnou formou, znamená jakoukoliv dohodu, uzavřenou formou dovolenou těmito zákony;
 2. označení "arbitráž" znamená nejen rozhodování sporů rozhodci ustanovenými pro jednotlivě určený případ (arbitráž ad hoc), nýbrž také rozhodování stálými rozhodčími institucemi;
 3. označení "sídlo" znamená místo, kde je podnik, který uzavřel rozhodčí smlouvu.

Č.II.

Způsobilost právníckých osob veřejného práva podrobit se arbitráži

1. V případech uvedených v článku I, odstavci 1 této Úmluvy mohou právnícké osoby, které jsou podle právního řádu pro ně použitelného považovány za "právnícké osoby veřejného práva" platně uzavírat rozhodčí smlouvy.
2. Při podpisu, ratifikaci nebo přistoupení k této Úmluvě může každý smluvní stát prohlásit, že omezuje výše uvedenou možnost za podmínek blíže v jeho prohlášení uvedených.

Č.III

Způsobilost cizích státních příslušníků působit jako rozhodci v arbitráži, na niž se vztahuje tato Úmluva mohou být jako rozhodci jmenováni také cizí státní příslušníci.

Č.IV

Organizace arbitráže

1. Strany rozhodčí Smlouvy mohou ujednat
 1. že své spory předloží stálé rozhodčí instituci; v tomto případě se rozhodčí řízení bude řídit řádem této instituce; nebo
 2. že své spory předloží rozhodčímu řízení pro jednotlivý případ (ad hoc); v tomto případě budou zejména:
 - i. jmenovat rozhodce nebo stanovit postup, podle něhož budou rozhodci jmenováni v případě nastalého sporu;
 - ii. určit místo arbitráže;
 - iii. stanovit pravidla řízení pro jednání rozhodců.
2. Jestliže se strany dohodly, že předloží rozhodnutí svých sporů rozhodčímu řízení ad hoc a jestliže ve lhůtě 30 dnů - počítáno od doručení arbitrážní žádosti (žaloby) žalované straně - jedna ze stran nejmenuje svého rozhodce bude rozhodce - pokud není mezi stranami

dohodnuto jinak - jmenován na žádost druhé ze stran předsedu příslušné obchodní komory v zemi, v níž má strana, která je v prodlení v okamžiku podání arbitrážní žádosti svůj obvyklý pobyt nebo svoje sídlo. Tohoto odstavce bude použito také pro nahrazení rozhodců jmenovaných jednou ze stran nebo předsedu výše uvedených obchodní komory.

3. Jestliže se strany dohodly, že předloží rozhodnutí svých sporů rozhodčímu řízení ad hoc, prováděnému jediným rozhodcem anebo několika rozhodci, aniž by rozhodčí smlouva obsahovala takové údaje o opatřeních potřebných pro organizaci rozhodčího řízení, o jaké jde v odstavci 1 tohoto článku, budou tato opatření podniknuta rozhodcem nebo rozhodci, kteří již byli jmenováni, pokud se strany nedohodnou samy na těchto opatřeních a s výhradou případu uvedeného v odstavci 2. Nedohodnou-li se strany na jmenování jediného rozhodce anebo nedohodnou-li se rozhodci na opatřeních, která je třeba provést, může žalobce podle své volby požádat o provedení těchto opatření, pokud se strany shodly o místě rozhodčího řízení, buď předsedu příslušné obchodní komory v zemi podle místa rozhodčího řízení zvoleného stranami, anebo předsedu příslušné obchodní komory v zemi, v níž má žalovaná strana v okamžiku podání arbitrážní žaloby svůj obvyklý pobyt nebo svoje sídlo. Jestliže se strany nedohodly o místě rozhodčího řízení, žalobce se může obrátit podle své volby buď na předsedu příslušné obchodní komory v zemi, v níž má žalovaná strana svůj obvyklý pobyt, bydliště nebo svoje sídlo, nebo na Zvláštní Výbor, jehož složení a způsob činnosti je stanoven v Příloze k této Úmluvě. Jestliže žalobce nevyužil oprávnění, poskytnutých mu tímto odstavcem, mohou těchto oprávnění využít žalovaná strana nebo rozhodci.
4. Předseda nebo Zvláštní Výbor mohou po obdržení žádosti podle povahy případu
 1. jmenovat jediného rozhodce, předsedajícího rozhodce, vrchního rozhodce nebo třetího rozhodce; b) nahradit jednoho nebo několik rozhodců jmenovaných jiným způsobem, než který je předepsán v odstavci 2 tohoto článku;
 2. určit místo arbitráže s tím, že rozhodci si mohou zvolit jiné místo arbitráže;
 3. určit pravidla řízení, jimiž se mají rozhodci řídit, a to buď přímým jejich stanovením nebo odkazem na řád některé stálé rozhodčí instituce, jestliže si rozhodci, při nedostatku dohody mezi stranami, taková pravidla řízení nestanovili sami.
5. Jestliže strany smluvily, že předloží rozhodnutí svých sporů stálé rozhodčí instituci, aniž by tuto instituci jmenovaly a jestliže se nemohou dohodnout na její jmenování, může žalobce předložit žádost o takové jmenování způsobem odpovídajícím ustanovením odstavce 3 tohoto článku.
6. Jestliže rozhodčí smlouva neobsahuje žádné údaje o způsobu rozhodčího řízení (arbitráž u stálé rozhodčí instituce nebo arbitráž ad hoc), jemuž se strany rozhodly podrobit svůj spor a jestliže se strany o této otázce nedohodnou, má žalobce možnost použít v této věci postup předvídaný v odstavci 3 tohoto článku. Předseda příslušné obchodní komory nebo Zvláštní Výbor mohou buď odkázat strany na některou stálou rozhodčí instituci, nebo vyzvat strany, aby jmenovaly své rozhodce ve lhůtě, kterou jim určí, a aby se v téže lhůtě dohodly o opatřeních nutných pro průběh rozhodčího řízení. V tomto posledním případě bude pak použito odstavců 2, 3 a 4 tohoto článku.
7. Jestliže ve lhůtě 60 dnů od okamžiku, kdy byla na něj vznesena jedna z žádostí uvedených v odstavcích 2, 3, 4, 5 a 6 tohoto článku, předseda obchodní komory, určené podle jednoho z těchto odstavců, žádosti nevyhoví, může se žadatel obrátit na Zvláštní Výbor se žádostí, aby převzal výkon funkcí, které nebyly splněny.

Čl.V

Námitka nepřislušnosti rozhodce

1. Strana, která chce vznést námitku nepřislušnosti rozhodce, zakládající se na neexistenci, neplatnosti nebo zániku rozhodčí smlouvy, může tak učinit během rozhodčího řízení nejpozději při předložení námitek ve věci samé. Námitku nepřislušnosti zakládající se na tom, že sporná otázka přesahuje pravomoc rozhodce může vznést nejpozději, jakmile bude během rozhodčího řízení uplatněna sporná otázka, jejíž projednávání by překračovalo pravomoc rozhodce. Rozhodce může připustit uplatnění námítky nepřislušnosti, jestliže zpoždění stran při uplatnění námítky je způsobeno příčinou, kterou rozhodce považuje za dostatečnou.
2. Námitky nepřislušnosti uvedené v odstavci 1 tohoto článku, které by nebyly vzneseny během lhůt podle tohoto odstavce 1, nemohou být již uplatňovány v dalším období rozhodčího řízení jde-li o námitky, jež mohou uplatňovat toliko strany samy podle práva použitelného rozhodcem, ani nemohou být již uplatňovány v pozdějším soudním řízení ve věci samé nebo ve věci výkonu rozhodčího nálezu, jde-li o námitky ponechané na vůli stranám podle práva stanoveného dle kolísáních pravidel soudu rozhodujícího ve věci samé nebo ve věci výkonu rozhodčího výroku. Soudec však může přezkoumat rozhodnutí, jímž rozhodce zjistil opožděné uplatnění námítky.
3. S výhradou pozdějšího soudního přezkoumání dovoleného podle práva projednávajícího soudu, rozhodce, jehož příslušnost je brána v pochybnost, nemá ustát v provádění rozhodčího řízení; je oprávněn rozhodnout o své vlastní příslušnosti, jakož i o existenci nebo platnosti rozhodčí smlouvy nebo smlouvy, jejíž součástí je rozhodčí smlouva.

Čl.VI

Soudní příslušnost

1. Námitka nepřislušnosti soudu, jež má být uplatněna soudem v řízení zahájeném jednou ze stran arbitrážní smlouvy a která je založena na skutečnosti, že existuje arbitrážní smlouva, musí být pod hrozbou ztráty práva na tuto námitku z důvodu uplynutí lhůty uplatněna žalovanou stranou buďto před uplatněním námitek ve věci samé, nebo nejpozději současně s těmito námitkami podle toho, zda právo státu, jehož soud věc projednává, považuje námitku nepřislušnosti za otázku řízení nebo za otázku týkající se věci samé.
2. Při rozhodování o existenci nebo o platnosti rozhodčí smlouvy budou soudy smluvních států způsobilost stran posuzovat podle práva platného pro tyto strany a pokud jde o jiné otázky bude postupovat:
 1. podle práva, jemuž strany podrobily svou rozhodčí smlouvu;
 2. jestliže nebyla o tomto právu učiněna žádná zmínka, podle práva země, v níž má být vydán rozhodčí nále;
 3. jestliže nebyla učiněna zmínka o právu, jemuž strany podrobily svou smlouvu a jestliže v době, kdy otázka byla vznesena před soudem, nemůže být předvídáno, v které zemi má být vydán rozhodčí nále, podle práva použitelného podle kolísáních pravidel projednávajícího soudu.

Soud může odmítnout uznání rozhodčí smlouvy, jestliže podle práva jeho státu spor nemůže být podroben rozhodčímu řízení.

3. Jestliže bylo zahájeno rozhodčí řízení dříve než bylo vyvoláno jakékoliv soudní řízení, soudy smluvních států, u kterých byla později podána žaloba týkající se téže věci mezi těmiž stranami nebo týkající se zjištění neexistence, neplatnosti nebo zániku rozhodčí smlouvy odloží - pokud tomu nebrání vážné důvody - rozhodnutí o otázce příslušnosti rozhodce až do té doby, než bude vydán rozhodčí nále.
4. Žádost o povolení zatímních nebo zajišťovacích opatření předložená soudem nesmí být posuzována jako neslučitelná s rozhodčí smlouvou nebo jako předložení záležitosti soudu k rozhodnutí ve věci samé.

Čl.VII

Použitelné právo

1. Strany mají na vůli určit právo, kterého mají rozhodci použít pro rozhodování ve věci samé. Neoznačí-li strany použitelné právo, rozhodci použijí práva určeného podle kolísniho pravidla, které budou považovat za přiměřené v daném případě. V obou případech budou rozhodci přihlížet k ustanovením smlouvy a k obchodním zvyklostem.
2. Rozhodci budou jednat jako zprostředkovatelé dohody mezi stranami, jestliže to odpovídá vůli stran a jestliže to dovoluje právo, podle něhož se řídí arbitráž.

Čl.VIII

Odůvodnění nálezů

Předpokládá se, že se strany dohody na tom, že rozhodčí nález musí být odůvodněn, ledaže

1. strany výslovně prohlásí, že nález nebude odůvodňován nebo že
2. se podrobily rozhodčímu řízení, v jehož rámci není obvyklé uvádět důvody pro rozhodčí nálezy, pokud v takovém případě strany nebo jedna z nich nepožádají výslovně před skončením ústního jednání, nebo nekonal-li se ústní jednání, tedy před sepsáním nálezů, aby důvody byly uvedeny.

Čl.IX

Zrušení rozhodčího nálezů

1. Zrušení rozhodčího nálezů, který se řídí touto Úmlouvou v některém smluvním státě nezakládá důvod k odmítnutí uznání nebo vykonatelnosti v jiném smluvním státě, ledaže by zrušení bylo vysloveno v tom státě, ve kterém nález byl vydán nebo podle jehož práva byl vydán, a to pro některý z těchto důvodů:
 1. strany rozhodčí smlouvy byly podle práva, které se na ně vztahuje, nezpůsobilé k jednání nebo zmíněná smlouva není platná podle práva, jemuž strany tuto Smlouvu podrobily, nebo jestliže takové právo neoznačily, podle práva státu, kde nález byl vydán; nebo b) strana, která žádá zrušení, nebyla řádně vyzkoumána o ustanovení rozhodce nebo o rozhodčím řízení nebo nemožla z jiných důvodů se v řízení vyjádřit;
 2. nález se týká sporu, na který se nevztahuje smlouva o rozhodci nebo který není v mezích rozhodčí doložky, nebo nález obsahuje rozhodnutí přesahující dosah smlouvy o rozhodci nebo rozhodčí doložky; mohou-li však být ustanovení rozhodčího nálezů o věcech podrobených rozhodčímu řízení odděleny od ustanovení o věcech, které mu nejsou podrobeny, první z nich mohou zůstat nedotčeny; nebo
 3. složení rozhodčího soudu nebo rozhodčí řízení nebylo v souladu s ujednáním stran, nebo nebylo-li takového ujednání, nebylo v souladu s článkem IV této Úmlovy.
2. Ve vztazích mezi smluvními státy, které jsou zároveň účastníky Newyorské Úmlovy o uznání a výkonu cizích rozhodčích nálezů ze dne 10. června 1958, omezuje odstavec 1 tohoto článku použití článku V, odstavec 1 e) Newyorské úmlovy pouze na zrušovací důvody, které tento odstavec výslovně uvádí.

Čl.X

Závěrečná ustanovení

1. Tato Úmluva je otevřena k podpisu nebo přístupu státům, jež jsou členy Hospodářské komise pro Evropu a státům, jež jsou připuštěny do Komise v postavení poradních podle odstavce 8 mandátu Komise.
2. Země, jež se mohou zúčastnit některé činnosti Hospodářské komise pro Evropu v souladu s odstavcem 11 mandátu Komise, se mohou stát smluvními stranami této Úmlovy přístupem k ní, až vstoupí v platnost.
3. Úmluva bude otevřena k podpisu do 31. prosince 1961 včetně. Poté bude otevřena k přístupu.
4. Tato Úmluva bude ratifikována.
5. Ratifikace nebo přístup budou provedeny uložení listiny u generálního tajemníka Organizace spojených národů.
6. Při podpisu, ratifikaci nebo přístupu k této Úmluvě zašlou smluvní strany generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů seznam obchodních komor nebo jiných institucí v jejich zemi, jejichž předsedové budou pověřeni funkcemi svěřenými článkem IV této Úmlovy předsedům příslušných obchodních komor.
7. Ustanovení této Úmlovy se nedotýkají platnosti mnohostranných nebo dvoustranných dohod týkajících se arbitráže, které smluvní státy již uzavřely nebo uzavřou.
8. Tato Úmluva vstoupí v platnost devadesátého dne poté, kdy pět zemí, na něž se vztahuje odstavec 1 tohoto článku, uloží své ratifikační listiny nebo listiny o přístupu. Pro každou zemi později ratifikující tuto Úmluvu nebo k ní přistupující, vstoupí tato Úmluva v platnost devadesátého dne poté, kdy taková země uloží svou ratifikační listinu nebo listinu o přístupu.
9. Kterákoliv smluvní strana může vypovědět tuto Úmluvu oznámením generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů. Výpověď vstoupí v účinnost dvanáct měsíců po dni, kdy generální tajemník obdrží oznámení o výpovědi.
10. Jestliže poté, kdy tato Úmluva vstoupí v platnost, se počet smluvních stran v důsledku výpovědi sníží na méně než pět, Úmluva pozbude platnosti datem účinnosti poslední výpovědi.
11. Generální tajemník Organizace spojených národů bude notifikovat zemím, uvedeným v odstavci 1, a zemím, jež se staly smluvními stranami podle odstavce 2 tohoto článku,
 1. prohlášení učiněná podle článku II, odstavce 2,
 2. ratifikace a přístupy podle odstavce 1 a 2 tohoto článku,
 3. sdělení zasláná podle odstavce 6 tohoto článku,
 4. datum vstupu v platnost této Úmlovy podle odstavce 8 tohoto článku,
 5. výpovězení podle odstavce 9 tohoto článku,
 6. ukončení platnosti této Úmlovy podle odstavce 10 tohoto článku.
12. Po 31. prosinci 1961 bude originál této Úmlovy uložen u generálního tajemníka Organizace spojených národů, který každé zemi, na něž se vztahuje odstavec 1 a 2 tohoto článku zašle její ověřené opisy.

Na důkaz toho níže podepsaní, jsouce k tomu řádně zmocněni, podepsali tuto Úmluvu.

Dáno v Ženevě dne 21. dubna 1961 v jednom vyhotovení ruském, anglickém a francouzským jazyce, přičemž všechny tři texty jsou stejně platné.

Příl.

Složení a způsob činnosti Zvláštního Výboru uvedeného v článku IV Úmluvy

1. Zvláštní Výbor uvedený v článku IV Úmluvy bude složen ze dvou stálých členů a předsedy. Jeden ze stálých členů bude volen obchodními komorami nebo jinými institucemi určenými podle článku X odstavce 6 Úmluvy se strany států, v nichž v okamžiku, kdy Úmluva je otevřena k podpisu, jsou zřízeny národní komitety Mezinárodní obchodní komory a které v okamžiku volby jsou účastníky Úmluvy. Druhý člen bude volen obchodními komorami nebo jinými institucemi určenými podle článku X odstavce 6 Úmluvy se strany států, v nichž v okamžiku, kdy Úmluva je otevřena k podpisu, nejsou zřízeny národní komitety Mezinárodní obchodní komory a které v okamžiku volby jsou účastníky Úmluvy.
2. Osoby povolané k výkonu funkce předsedy Zvláštního Výboru za podmínek stanovených v odstavci 7, budou také voleny obchodními komorami nebo jinými institucemi způsobem stanoveným v odstavci 1 této Přílohy.
3. Obchodní komory nebo ostatní instituce uvedené v odstavci 1 této Přílohy volí současně a za stejných podmínek jako předsedy a stálé členy také náhradníky předsedů a stálých členů Zvláštního Výboru pro případ, že předsedové nebo stálí členové dočasně nemají možnost vykonávat své povinnosti. Jestliže předseda nebo stálý člen nemůže trvale vykonávat své povinnosti nebo odstoupí, zvolený náhradník se stává předsedou případně stálým členem a skupina obchodních komor nebo jiných institucí, která zvolila náhradníka, jenž se stal předsedou nebo stálým členem, zvolí nového náhradníka.
4. První volby Výboru konají se do 90 dnů po uložení páté ratifikační listiny nebo listiny o přístupu. Těchto voleb se mohou také zúčastnit obchodní komory nebo jiné instituce států, které podepsaly Úmluvu, ale ještě se nestaly jejími smluvními stranami. Kdyby nebylo možno přistoupit k volbám v uvedené lhůtě, bude používání odstavců 3 až 7 článku IV Ústavy zastaveno až do doby, kdy budou provedeny výše uvedené volby.
5. S výhradou ustanovení odstavce 7 budou členové Zvláštního Výboru zvoleni na období čtyř let. Nové volby budou provedeny v prvních šesti měsících čtvrtého roku počítáno od předchozích voleb. Kdyby nová volba členů Výboru nevedla k výsledkům, zůstanou před tím zvolení členové ve svých funkcích až do zvolení nových členů.
6. Výsledky voleb členů Zvláštního Výboru budou sděleny generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů, který je oznámí státům uvedeným v odstavci 1 článku X této Úmluvy, jakož i státům, které se stanou smluvními stranami podle odstavce 2 článku X. Generální tajemník oznámí také těmto zemím případné zastavení účinnosti a opětné používání odstavců 3 až 7 článku IV Úmluvy podle odstavce 4 této Přílohy.
7. Osoby zvolené předsedou budou vykonávat svou funkci střídavě každá během dvou let. Svěření funkce předsedy jedné ze dvou osob zvolených za podmínek odstavce 2 se stane vylosováním pro prvé období dvou let poté, kdy Úmluva vstoupí v platnost. Předsednictví pak případně vždy pro období dalších dvou let osobě zvolené předsedou se strany skupiny států odlišné od skupin, která zvolila předsedu, jenž vykonával své funkce během bezprostředně předcházejícího období dvou let.
8. Žádosti Zvláštnímu Výboru podle čl. IV odstavce 3 až 7 Úmluvy se podávají výkonnému sekretáři Hospodářské komise pro Evropu. Výkonný sekretář je předá nejprve členu Zvláštního Výboru zvolenému jinou skupinou zemí nežli skupinou, která zvolila předsedu vykonávajícího svou funkci v okamžiku podání žádosti. Řešení navržené členem, na kterého se nejprve obrátil výkonný sekretář, bude odevzdáno prostřednictvím výkonného sekretáře druhému členu výboru a bude-li tento člen s řešením souhlasit, bude pak považováno za rozhodnutí Výboru a takto bude sděleno výkonným sekretářem žadateli.
9. Jestliže oba členové Zvláštního Výboru, na něž se obrátil výkonný sekretář, se nebudou moci dohodnout na řešení písemnou cestou, svolá výkonný sekretář Hospodářské komise pro Evropu zasedání Zvláštního Výboru do Ženevy, aby se pokusil dosáhnout jednomyslného rozhodnutí o žádosti. Nebude-li dosaženo jednomyslnosti, bude učiněno rozhodnutí Výboru většinou hlasů a sděleno výkonným sekretářem žadateli.
10. Výlohy spojené s jednáním Zvláštního Výboru ve sporu, který se bude řídit touto Úmluvou, zaplatí zálohou navrhovatel, který bude oprávněn uplatnit je jako výlohy řízení.